

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVII.

НЕДЕЉА 13. ЈУНА 1899.

Број 22.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3 „
За стране земље на годину 9 „

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

3. јуна 1899. год.

Председавао председник г. Н. Д. Стевановић; присуствовали чланови суда: г.г. Стев. Ивковић и Коста Симић; од одборника били: г.г. Трифун Ђорђевић, Мих. Јовановић, Коста М. Ђорић, Н. Петровић, Младен Николић, Д. Тадић, Ђорђе Соколовић, Голуб С. Јањић, Дамјан Стојковић, Петар И. Јовановић, Богоје Јовановић, Ђока Тошић, И. Козлић, Ђ. Пантелић, Ђ. Димитријевић, Стојан Пајкић, Васа Николић, Ј. М. Јанковић, Н. Спасић, Ј. Алкалај, М. Ј. Вожић, Мих. Ј. Илић, Милов. Миленковић,

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице 28. Маја о. г. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта Управе вар. Београда и њених одељака АБр. 4619, 4129, 4090, 4121, 4058, 4139, 4138, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица одбор је изјавио,

да су доброг владања и доброг имовног стања Коста Миленковић трг., Божа Х. Габај трг.; да су доброг владања и сиротног имовног стања Милутин Милутиновић ђак, Лука Сердаровић и Крста Ковачевић општ. служитељи; да су му непознати: Даринка жена М. Радивојевића надничара. Димитрије Живковић пиљар, Чедомир Павић, слуга лебарски, Радован

Ивановић (Михаило Радовановић) скитница, Младен Ђорђевић, ложач на лађи, Петроније Миновић радник.

III

По прочитању молбе Др. Боже Банковића СтБр. 1433, одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцу може дати тражено уверење о његовом породичном односу.

IV

Председник извештава одбор, да је суд општински решењем својим од 31. Маја о г. АБр. 4089, одредио цену лебу за прву половину месеца јуна ону исту, која је била и у другој половини Маја.

Одбор је примио к знању,

ово решење суда општинског.

V

Председник износи одбору на решење предлог одборника, да се сазида кућа за смештај пореског водоводног и грађевинског [одељења].

По прочитању тога предлога АБр. 3781, одбор је одлучио,

да одборници г.г. Мих. Јовановић, Ив. Козлић, Голуб С. Јањић, члан суда г. Стев. Ивковић и инжењер општински прегледају општ. зграду, где су телалнице, не би ли се иста могла преправити за ове канцеларије, и ако може да се одмах са-

стави и предрачун за ову преправку, а ако не може, да се направи предрачун за нову зграду. О свему овоме да поднесу одбору извештај.

VI

По прочитању молбе Љубице удове Јове Борисављевића бив. општ. службеника којом тражи издржавање, одбор је одлучио,

да се ова молба упуту на решење одборској комисији за издавање милостије сиротињи.

VII

Председник извештава одбор, да је господин Министар унутрашњих дела решењем својим одобрио решење Управ. вар. Београда, којим је задржато од извршења решење одбора општинског о куповини куће за канцеларије кв. дорћолског.

По саслушању овога и по прочитању акта АБр. 3817, одбор је примио к знању,

ово саопштење и решење господина Министра унутрашњих дела.

VIII

Председник износи одбору на решење предмет о наплати интереса од К. Пањбеле на исплаћени дуг општини према примедбама Главне Контроле.

По прочитању акта АБр. 3916, одбор је одлучио,

ТРГОВИНСКИ ЦЕНТРИ И ДРУМОВИ

по

СРПСКОЈ ЗЕМЉИ

у

СРЕДЊЕМ И НОВОМ ВЕКУ

ИСТОРИСКО-ГЕОГРАФСКА РАСПРАВА

Мото: *Трговина је један од најзначајнијих
момента у еволуцији једнога народа.*

НАПИСАО

КОСТА Н. КОСТИЋ

(Рад награђен са 200 динара, другом Видовданском Наградом Београдске Општине од 15. Јунија 1898. г.)

(НАСТАВАК)

16. — Док се дубровачка трговина није развила, односи између Дубровника и Византије били су само политички: Дубровник, заснован на византиском земљишту, признавао је власт византиског императора, а имао је унутрашњу слободу. О односима трговинске природе ја не могу опширно писати, јер ми нису били приступачни какви документи о тим односима; једино што имам белешке из дубровачких анала.

По Лукарићу, Дубровчани добише од цара Манојла право грађанства у Цариграду и уживаху многе милости и привилегије у његовој империји.¹⁾

По Растићу Дубровчани, када се вратеше под византиску протекцију, 1192. г. учинише са царем Исаком Анђелом писмени уговор. По том уговору Дубровчани задобише право, да могу слободно и без дажбина трговати по Византији.²⁾

Везе нису пристале ни за време латинског Царства: Дубровчани имаху односа и са Годором Ласкарем у Никеји и са императором Балдуином и његовим братом и наследником Хенриком.³⁾

За слободно трговање по Византији Дубровчани су од 1320. г. плаћали годишњи трибут 1000 хиперпера.⁴⁾

Велико Дубровачко Веће 1326. г. 18 Јануара донесе одлуку, да дубровачки тр-

¹⁾ Copioso Ristretto c. 22... Ragusei fatti cittadini di Costantinopoli de Emmanuele kanno molte gratie et privilegie nel suo imperio. — Ср. Макуш Извјд. с. 15.

²⁾ Mon. Spect. v. XXV. c. 65.—66... J Ragusei aver dovessero libero commercio per tutta la Romania e Bulgaria, senza alcuna impedimento e senza pagar alcun dazio, ma potessero essenti da ogni gravezza.

³⁾ Lucari c. 33.

⁴⁾ Mon. Spect. v. XIV. c. 35., 225. (Аноним и Рањенић); v. XXV. c. 111 (Растић) — Макуш. Извјд. с. 323. Растић узима да је тај трибут износио 1000 хиперпера (trepergi mille d'oro), а ови други летописци само 500. Енгел (с. 118), не знам на основу чега, смањује ту дажбину на 300 дуката.

говци, који би извезли какву трговину у делове Романије (Византије) плате Општини на име царине 2%.¹⁾

17. Трговинских веза имао је Дубровник и са арбанашким и стирским градовима: Драчем, Авлоном, Берашом, Синарком, Мазоном.²⁾ У ове градове Дубровчани су носили различите трговине: „dgaraziam fustagnoset omnes alias mercaciones, salvis armis, ferris de cavallo.“³⁾ Оружје, дакле, беше забрањено из Дубровника извозити. Када би пак настала недољива потреба за оружјем, Драчка би се општина преко својих посланика обраћала Дубровачкој Републици да извезе нешто оружја за своју потребу и Веће Умољених допуштало би ограничени извоз оружја под погодбом, да се оружје извезено из Дубровника не износи из Драча.⁴⁾ По извештају млетачког провидура Данила Долфина од 20 маја 1697 г. Дубровчани су из Анконе у арбанашка пристаништа односили холандско сукно на велику штету

¹⁾ Mon. Spect. v. XXIX. c. 190.

²⁾ Mon. Spect. v. X. c. 28., 101., 1021., 167., 168., 169., v. XIII. c. 157., 327., 346.; v. XXVII. c. 150.; v. XXVIII. c. 48., 49., 69., 70., 71., 76., 230.; v. XXIX. c. 5., 11., 12., 25., 28., 178., 185., 190.

³⁾ Mon. Spect. v. XXIX c. 5.

⁴⁾ Mon. Spect. v. XXVIII. c. 230.; v. XXIX. c. 11—12.

да се овај предмет упути општ. право-заступнику на извештај и мишљење, да ли се овај интерес може са законског гледишта наплатити.

IX

По прочитању акта АБр. 3447, одбор је решио,

прима се Чедомир Алексић, фабрикант кофера за јемца за дуг, што по меници дугује општини Влад. М. Димитријевић, илицар.

X

Председник извештава одбор, која су се лица пријавила на расписани стечај за питомца трошаринског.

По саслушању имена пријављених лица одбор је после поименичног гласања са 17 гласова против 7 (1 није гласао) решио,

да се мисао о изашиљању лица на страну ради проучавања трошаринских установа, сасвим напусти, и да се према томе, ранија решења одборска по овоме предмету, не извршују.

XI

Поводом тим, што је одбор одустао од изашиљања једног лица на страну ради проучавања трошарински установа, одборник г. Дим. Тадић предлаже, да се доведе са стране лице, стручно у трошаринским установама да прегледа трошарину београдске општине и да поднесе извештај са предлогом, шта би требало и како поправити и допунити, па да трошарина београдска функционише како треба.

Одбор је решио,

прима се овај предлог одборника г. Тадића. Овлашћује се суд општински да ово решење одборско изврши како за најбоље нађе.

XII

На предлог суда општинског ГБр. 1307, одбор је решио,

одобрава се кредит од двадесет и две иљаде и пет стотина динара за откопавање и израду макадама на кнез Михајловом венцу од „Српске Круне до Национала“;

Одобрава се кредит од тридесет иљада динара за насипање и израду макадама у „Богојављенској“ улици од „Национала“ до Бумрука;

Одобрава се кредит од тринаест иљада динара за откопавање и калдрмисање Ресавске улице од Војводе Миленка до Милоша Поцерца улице;

Одобрава се кредит од петнаест иљада динара за израду калдрме од полукоцака испред кнежевог споменика;

Одобрава се кредит од девет иљада шест стотина динара за откопавање и калдрмисање Симине улице од Позоришне до Скадарске улице;

Одобрава се кредит од пет иљада динара за калдрмисање једног дела житног трга;

Одобрава се кредит од десет иљада динара за оправку полукоцкасте калдрме у свима улицама.

Сви ови кредити да падну на терет овогодишњих прихода трошаринских сходно закону о варошкој трошарини у Београду и да се за ово прибави надлежно одобрење.

О Б Ј А В А

Панађур у Лозници о Видовудне, 15. 16. и 17. т. м. одржаће се и ове године као и до сада по одобрењу г. Министра Н. Привреде.

На истом ће се продавати сви производи и еспаи законом дозвољени, а нарочито свако-врсна стока; што се објављује свима продавцима и купцима ради знања и управљања.

Из суда општине Лозничке 3. Јуна 1899 г. № 2401. Лозница.

О Б Ј А В А

Као сваке тако и ове године, држаће се тро-дневни панађур о Видовудне 15. 16. и 17. Јуна ове године, у Крушевцу на коме ће се продавати стока и сви овоземаљски производи.

Крушевачка сточна пијаца чувена је! Јавља се ово трговцима, занатлијама и производницима ради знања.

Из канцеларије суда општине града Крушевца, 25. Маја 1899. године Р.М.481. У Крушевцу.

О Г Л А С

Суд општине београдске држаће 14. Јуна ове год. у 3. часа подне, у благајничком одељењу, усмену лицитацију, за издавање под закуп III месарског плаца с горње стране и V и IX месарског плаца с доње стране на Краљевом Тргу.

Закуп ових плацева има трајати до 1. Маја 1900. год.

Кауција у 200 дин. у новцу или вредним хартијама полаже се при лицитацији.

Услови се могу видети свакога дана у благајничком Одељењу.

Од Суда Општине београдске 9. Јуна 1899. год. АБр. 4227.

О Б Ј А В А

Господин Министар народне привреде одлучио је, да се и у овој години приберу подаци о гајењу свилобуба у нас.

У тој цели, суд општине града Београда овим путем позива одгајиваче свилобуба, који се у оvd. вароши тим баве, да предстану Статистичком одељењу ове општине најдаље до 20. овог месеца, те да даду податке потребне господину Министру народне привреде о овоме.

Из суда општине града Београда, 3. Јуна 1899. године у Београду АБр. 3931.

Н А Р Е Д Б А

Скупљање деце код Београдских црква, кад су у њима венчања и њихово лармање и изазивање сватова, да им ситан новац бацају, било је и раније забрањено, али без стварног успеха. То долази

млетачких фабрика сукна.¹⁾ Из Арбаније, особито за време глади,²⁾ Дубровчани су извозили жито и просо и плаћали за сваки стар (старџ) проса 20 динара.³⁾ Шта више и арбанашки поглавари уз неке повластице слали су у Дубровник на продају жито и просо.⁴⁾

У XIII. и XIV. в.⁵⁾ у Драчу, као и у Авлони, била је дубровачка колонија а у Спинарку и Мазони консулат дубровачки. Дубровачка је Република у Драч и Авлону слала своје синдике да набављају жито за општински рачун.⁶⁾ У Августу 1319. г. Халил Драчанин доведе со у Дубровник и Мало Веће 11. Августа реши, да се купи та со за Општину.⁷⁾ Велико Веће

7. Јунија 1366. г. допусти једном Драчанину, да из Дубровника може извести 200 ливара сира.¹⁾

Интимни односи и велико пријатељство било је између Дубровника и Авлоне. Г. 1360. и 1361. трговци Авлонци долазе у Дубровник а Дубровчани иду у Авлону не плаћајући, ни једни ни други, никаквих царина ни дајбина.²⁾

18. Лека Дукађун („Лека Капетан“) с братом Павлом 30 Децембра 1387. г. зове Дубровчане да тргују без страха у њиховој земљи, пошто су се измирили с Турцима, а плаћаће (Дубровчани) закониту царину, као што су и пређе плаћали.³⁾ Из државе Ђурђа Кастриотића Дубровчани су извозили жито, па су, као закупници царина у његовој држави, гледали да тај извоз жита монополишу.⁴⁾ Дубровчани су имали односа и са Карлом Топијом.⁵⁾

19. Из трговачких спекулација Дубровчани су бродили и по источном делу Средо-

земног Мора, по Јејејском и Јанском Мору. Са Кипра су довозили со (1286 г.)¹⁾ Посећивали су и Крит, где 1336. г. налазимо једног Дубровчанина.²⁾ Ради својих трговаца који су бродили по Јонском Мору Дубровчани су на острву Заиту имали свој консулат. При крају 1789. г. дубровачки консул на Заиту Atanasio Vuzza-песе беше умро (passato a miglior viteo) и Дубровчани лепо замолише Млечане 10 Јануара 1790. г., да им одобре за консула млетачког поданика Занђанина Марка Вута.³⁾

20. Дубровчани су имали трговинских односа и са политичком и етнографском Бугарском, у коју су продирали кроз Српске Земље, Тако, позната је знаменита повеља Асена II. (1218—1241), чије је државе већи део био српска земља, Асен II., називајући Дубровчане „гостима свога царства“, допушта им, да могу, плаћајући законите царине, ићи до Видина, Браничева, Београда, Трнова, по целом Загорју, до Преслава, до Једрена, Димотика, у Солун, до Скопља, Прилепа, Девола, по Арбанашкој и т. д.⁴⁾ — Дубровчани су, чак били склопили савез са бугарским царем

¹⁾ Rad k. LIV. c. 113.

²⁾ Из дубровачких анала: 1272. Ju a Ragusa gran fame et fu uno mercante delle parti de Arbania, de lochi de Redonni Portò più volte grani, medli. sorbnli (sorghi); et fece alli Ragusei gran comodita, per modo che li sovene sua necessitã de fame. Mon. Spect. v. XIv c. 35., 222.

³⁾ М. Пудић, Српски Споменици к. I. с. 133.

⁴⁾ Јб. — Г. 1415. 22. Децембра Дубровчани пишу турским управницима Арбаније: „Ако пошлетѣ продавати жито или просо моретѣ послати и продавати на каше кољу и за поноше сѣ карке с кшью гдѣ сѣ продле и за кшью некетѣ платити ништорѣ; вѣсѣ кѣмо ми платити.“

⁵⁾ Mon. Spect. v. X. c. 28.; v. XXIX. c. 5., 25.

⁶⁾ Mon. Spect. v. XXVIII. c. 69., 70., 71., 76.

⁷⁾ Mon. Spect. u. XXIX. c. 148. (Zibri Reformationum)... quod sal challi de Duraço que est ad presens in portu Raugi, accipiatur pro comune pro perperio X pro quol i bet centenario modiorum.

¹⁾ Mon. Spect. v. XXVIII. c. 41—43.

²⁾ Mon. Spect. v. XXVII. c. 150.; v. XIII. b. 290. In Min. Cons. XXVI. Marcii a. 1360. duod Valoniti debeant franchizari, sicut ipsi francant mercatores ee Ragusio in Valonm.

³⁾ М. Пудић, Споменици к. II. с. 29.

⁴⁾ Mon. Spect. v. XXII. c. 225.—226.

⁵⁾ Mon. Spect. v. XXVIII. c. 48—49.

¹⁾ Mon. Spect. v. I. 142., 145.

²⁾ Mon. Spect. v. II. c. 9.

³⁾ Starine k. XV. c. 92.—93.

⁴⁾ Mon. Serb. §. 7. c. 2.—3.

и отуда, што децу, често пута, из личног задовољства, бацањем новаца намамљују на скупљање и сами сватови, те тиме и они доприносе, да се овај ружан обичај продужава.

Да би се у будуће овоме стало на пут, Управа града Београда, у интересу одржања реда и поредка, тишине, мира и спокојства грађана, на основу § 326. кривичног закона, издаје ову

Наредбу:

1. Забрањује се скупљање деце код црква, кад су у њима венчања. Деца која се ту нађу, казниће се полициски, ако су преко 12 година старости, а ако су испод ових година предаваће се родитељима или стараоцима, да их они казне. Бацаи предаваће се својим школским властима.

2. Сватови, који буду бацали новац деци код цркве или на улици кад са венчања пођу, и тиме децу мамиле на скупљање и неред, казниће се по наведеном пропису закона.

Тако исто казниће се и родитељи или старатељи оне деце испод 12 година старости, што су им дозволили, да без њиховог надзора, изађу пред цркву кад су венчања, и да ту својом виком и лармом праве неред.

Ова наредба важи од данас.

Из канцеларије Управе града Београда, 3. маја, 1899. год. № 10602, у Београду.

О Б Ј А В А

Суд општине града Београда, ставља грађанству на знање, да је на основу одлуке одбора општинског од 4. Марта т. г. под АБр 1441. концесионар за чишћење њивника и помијара Димитрије Стојановић оvd. за време од 1. Јануара ове па до 1. Јануара 1902. год.

Цена је за овај рад утврђена на *шести динара* од кубног метра (0.30 дин. од акова).

Концесионар станује у улици Љубићској бр. 37. (рибарска пијаца).

Од Суда општ. града Београда 8. Априла 1899. год. АБр. 1441.

Н А З Н А Њ Е

Одбор општине београдске у седници од 15. Октобра 1898. г. решио је, да од 1. Јануара 1899. год. буде такса псећој марци *два динара*, без разлике, да ли се марка узима за мушко или женско псето. Исто тако коштаће марка два динара и онда када се на место изгубљене марке друга купује.

О овоме се извештавају грађани и позивају, да у току месеца Јануара 1899. год. плате ову таксу општини и узму марку за свако псето.

О Б Ј А В А

Како су попуњена сва места на Новоме гробљу, правилима гробљанским одређена за велике зидане гробнице првога реда, то је одбор општински, на предлог гробљанског одбора, у седници својој од 9. марта о. г. решио, да у парцелама III, IV, V и VI новог гробља поред пута од улаза ка цркви, с једне и с друге стране буду велике зидане гробнице првога реда.

Цена овим гробницама одређена је истим решењем одборским 2000 дин. у сребру заједно са зидањем. За ову цену стиче се право службености за 100 година; после овог времена има се по нова ова цена платити каси гробљанској, ако се жели задржати гробница у службеност за других 100 год.

Поред цене од 2000 дин. има уживалац оваке гробнице плаћати годишње по 15 дин. за одржавање исте.

Ово се објављује грађанству ради знања.

Од суда општине београдске 10. марта 1899. год. АБр. 1451. у Београду.

О Б Ј А В А

Одбор општине београдске у седници својој од 22. Априла 1899. год. једногласно је решио, да се улица *Кнеза Милоша* од сада зове улица **Милоша Великог**.

Суд општине београдске о овоме извештава грађане ради знања.

Од суда општине београдске 22. Априла 1899. год. АБр. 3390 у Београду.

Н А Р Е Д Б А

У члану 14. закона о народним школама наређено је, да *свако мушко и женско дете* које живи у Србији, дакле без обзира на поданство, народност и веру, мора свршити основну школу. У чл. 15. истог закона одређено је, да се у основну школу примају и уписују она деца, која 1. Септембра, дакле у почетку школске године, не буду млађа од 7 ни старија од 10 година. А у члану 17. истог закона наређено је, да се *упис ученика има да изврши у првој половини месеца маја*.

Према овим законским наређењима суд општине београдске

наређује:

Да родитељи, старасци, или сродници упишу у основну школу *до половине маја* о. г. сву децу, мушку и женску, која до 1. септембра о. г. неће бити млађа од 7 ни старија од 10 година. Упис ове деце вршиће управитељи основних школа, сваки у својем школском срезу.

Који од родитеља, старалаца или сродника пропусти ово учинити до 15. маја ове године биће кажњен по закону о народним школама.

Од суда општине београдске, 1. Маја 1899. год. у Београду АБр. 3288.

Михајлом Асеном и тај савез утврдили писменим уговором од 15. Јунија 1253. г.¹⁾; али, као што је познато, оне велике наде Дубровачке Господе и Михајла Асена расплинуше се.

21. Тек што Турци ступише ногом на јевропско земљиште, Дубровчани похиташе да и с Турцима ступе у односе, па и успеше 1365. г. да склопе трговински уговор са Орханом, Отмановим сином.²⁾ Што се Турци више приближавали Дубровнику, тиме су Дубровчани, природно, ступали у тешње односе с њима. Дубровчани су, носећи сваке године на Порту велики трибут и богате поклоне, слободно трговали по пространом Турецком Царству По повељама, које су добили од Мурата II. (1342. г.), Мухамеда II., Бајазита II., Селима I. (1517. г.), Дубровчани су имали право слободног трговања по целом Турецком Царству: по Анадолији, Романији по бугарској и влашкој земљи и т. д.; царину су плаћали ad valorem: на 100 аспри 2 аспре, као што су биле царинске уредбе у Једрену, Пловдиву и Кратову; ако своју растурену трговину не продаду, имали су

право да је с трга однесу не плативши никакве царине; помоћу турских власти наплаћивали су дугове и од Хришћана и од Турака; имање умрлог трговца Дубровчанина припадало је његовој породици или Граду, ако умрли нема породице и т. д.¹⁾

22. Дубровник је врло рано ступио у трговинске односе са Италијом. Италијани су били они трговци, који снабдеваху дубровачки трг разним потребама, док Дубровчани не пођоше изван Јадранског Мора и не почеше сами одлазити на италијанске тргове. Према Италији, *Дубровник је био трг италијанских израђевина за Српску Земљу и српских сировина за Италију*.

Дубровчани су имали односа са свима знатним италијанским трговачким градовима. Није било већег трговачког града у Италији, који Дубровчани нису похађали и где нису имали своју колонију и дућане. Похађали су Дубровчани градове и на источној и на западној италијанској обали и по унутрашњости и на оближњим острвима.²⁾

Од свију италијанских градова *Млечи* су имали најзнатнијих трговинских и по-

литичких веза са Дубровником. Дубровчани су радо одлазили у Млетке, да ту скупо продаду српске сировине, со, метале, а да са млетачког трга донесу у свој град млетачке фабрикате. У Млечима су Дубровчани имали свога посланика, који је бранио интересе свога града.¹⁾ У Млечима се налазила дубровачка колонија, која се називала *Српским ш. ј. Дубровачким Крајем* („Riva dei Schiavoni Se. Ragusei“.²⁾

И сами Млечани доносили су у Дубровник млетачко сукно и друге млетачке рукотворине. Дешавало се, да су Млечани, немогући у Дубровнику издржати моћну конкуренцију са дубровачком индустријом, враћали своје сукно у Млетке не плаћајући, при том, никаквих дажбина при увозу.³⁾

Од свију градова на Балканском Полуострву Дубровник је најмоћније конкурисао Млечима по Јадранском Мору, по Српској Земљи, по унутрашњости Балкан-

¹⁾ Rad. k. VII. c. 184.; k. LXII, c. 86.

²⁾ Макуш Исљд. с. 17.

³⁾ Monum. Spect. v. IV. c. 39. Млечи 29. Августа 1361. г. „cum mercatores nostri in frascripti conversantes in partibus Ragusii exponant, quod habent certam quantitatem pannorum suorum in Ragusio, quos extraserunt de Venetis Solutis ordinatis... quod concedatur eis, quod possint ipsos pannos facere conduci Venetiis sine solutione alterius datii“..

¹⁾ Јб. § 41. с. 35.—40.

²⁾ Mon. Spect. v. XXV. c. 147., 153... del 1365. aver ela fatto un trattato di commercio con Orhane, figliolo d' Ottomano, Gran Signore de' Vuzchi.

¹⁾ Mon. Serb. § 339., 448., 449., 476. с. 409.—411., 524.—528., 550.—551.

²⁾ У Серафима Раџија († 1595. г.) „I popolani et i cittadini sono padroni di navi, tengono botteghe aperte per diverse citta d' Italia.“ Макуш. Исљд. с. 398.

О Б Ј А В А

WWW.UNILIB.RS

На основу правила о уређењу еснафа димничарског, одбор је општински изабрао 6 димничара за вар. Београд, који су по квартовима овако распоређени:

За кв. варошки: *Ламберт Клузачек шарџи*; за кв. теразијски: *Сима Бркић*; за кв. врачарски (без кнез Милошеве ул. с обе стране, од каф. Лондона до краја): *Марија Алексић удова*; за кв. палилулски: *Алекса Дебељевић*, за кв. дорђолски: *Риста Милишић*; за кв. савамалски (са кнез Милошевом улицом, с обе стране, од кафане Лондона до краја) *Ђорђе Дебељевић*.

О овоме се извештава грађанство ради знања и управљања с тим да овај распоред вреди од 17. априла о. г. изјутра.

Од суда општине београдске, 15. априла 1899. год. у Београду, АБр. 3001.

П О З И В

Позивају се сви грађани Београдске општине који дугују за калдрму, да свој дуг плате заједно за 6% камате, у противном, наређено је, да се од свију наплата изврши судским путем.

Овом приликом чине се пажљивим купци имања, да се претходно увере, да дотичну имање не дугује општини за калдрму, у противном плаћају они дуг, јер дуг, од калдрме није лични дуг, него дуг имања.

Од Суда Београдске општине 11. Децембра 1898. год. АБр. 8675 у Београду.

ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛА

о уређењу еснафа димничарског

Члан 13.

Чишћење димњака вршиће се радним данима пре и после подне, и сваки без разлике дужан је допустити чишћење димњака.

ског Полуострва; Дубровник је, најзад, успео да Млечане потисне из Српске Земље. Због те конкуренције Млечани су систематски настојали, да парализу дубровачку трговину. Тога ради они потпомагаху и подизаху поједине оближње трговачке градове (као Драч, Скадар, Котор, Сплет); свуда се појављиваху као дубровачки непријатељи, па у том надметању и непријатељствовању често не бираху средстава¹⁾

Трговачка конкуренција и саревњивост чинила је, да се између Млетака и Дубровника дешавали чести конфликти и непријатељства, који су се најзад свршавали трговинско-политичким погодбама. Тако, на пр.: Млетачки дужд 25. Априла 1226. г. забрани Млечанима и млетачким поданицима примати Дубровчане у кућу или од њих куповати робе.²⁾ Млетачки Сенат 23. Децембра 1372. г., због неке наредбе из-

¹⁾ Од интереса је саопштити једну А за Мерову бележку, на какав су начин Млечани опонирали Дубровчанима. Ла Мёр (1766. г.) бележи, да су Дубровчани пре *виселин* ковали један други сребрни новац, који је много циркулисао по Турској доносио и Дубровчанима у трговини користи и среће (*du profit et de l'ascendant dans le commerce*). Млечани нафабрикују грдне количине овога новца па тај лажан и рђав новац пусте по Турској. Турци, мислећи да је то Дубровачка фабрикација, издаду наредбу да Дубровник натраг узме тај фалсификован новац и да плати огромну глобу (*fit payer une grosse amende*). *Starine* к. XIII. с. 95.

²⁾ *Monum. Spect.* v. I. с. 37, 41.

Но ако је коме са извесних разлога немогућно допустити чишћење једнога дана, дужан је то без одлагања допустити другога дана у исто време.

Тако исто димничар је дужан следовати на сваки позив за чишћење димњака, а нарочито за случај пожара.

Члан 16.

За чишћење димњака плаћају се ове таксе:

- а) за чишћење димњака цилиндар без разлике на спрат . . . 0.40 динара
- б) за чишћење димњака простог . . . 0.20 "
- в) " " " на два спрата 0.40 "
- г) за чишћење гвозденог шпархерда 0.40 "
- д) за чишћење зиданог шпархерда 0.40 "
- ђ) за чишћење зиданог шпархерда великог у гостионицама 1.— "
- е) за чишћење фуруна с чунковима од два метра на више . . . 0.40 "
- ж) за чишћење фуруна с чунковима до два метра 0.20 "
- з) за испаливање димњака . . . 1.50 "
- и) за чишћење типлова на пекарницама од типла 0.20 "

Члан 17.

Таксе за чишћење димњака плаћају сопственици зграда, а за масе масени стараоци. Само у одсуству ових плаћају закупници (кирајџије).

Плаћање прописних такса обавезно је. У случају противљења, таксе ће наплатити полицијска власт без икаквог одлагања.

По наплати таксе димничар је дужан сваком без разлике издати признаницу, у којој мора бити назначено: колико је и каквих димњака очишћено, на чијој згради, колико је наплаћено и ког је дана чишћење вршено. На полеђини признанице морају бити одштампане таксе из члана 16. правила.

дане у Дубровнику против млетачких трговаца, забрани Дубровчанима довоз и извоз трговина из Млетака; па за тим, 2. Априла 1373. г. забрани и Млечанима и млетачким поданицима, да могу одвозити трговине у Дубровник или у места, одакле би се могла извести у Дубровник.¹⁾ И т. д.

Од млетачко-дубровачких погодаба најзнатнија је она од 1232. г. у месецу Мају. По десетој тачци тога знаменитог државног уговора Дубровчани су се обвезали, да ће плаћати и на робу коју увезу у Млетке из Румуније (ср. Византије) и Прекоморских Крајева (Египта, Туниса, Берберске) 5%; из Сицилије: 40%; из Српске Земље ништа, Дубровчани су смели ићи трговачким послом од Коринтског Залива само на Запад, а у остале крајеве: само ако би Млечи допустили. Дубровчани су смели долазити у Млетке, али Дубровчани у Млечима нису смели трговати са странцима, („*Jn Venetiis vero non debent facere Ragusini mercatum cum poristeriis*“).²⁾

¹⁾ *Jb* v. IV. с. 103—105. За ове забране зна и Ристић. *Jb* v. XXV. с. 157.

²⁾ *Monum. Spect.* v. I. с. 49. Ристић, вероватно на основу некога текста тога уговора, говори о тој погодби; али, пада у очи разлика у паринским стопама између Растаћа и документа који је † Љубић на *loc. cit.* публиковао: За робу из Романије 50%; из Прекоморја 20%; из Сицилије 2,50%; из Српске Земље ништа. *Monum Spect.* v. XXV. с. 81.

Признанице морају бити снабдевене оригиналним потписом мајстора, који у дотичном рејону занат упражњава.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски

- 1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом — — — — — 0.25 д.
- 2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином — — — 0.70 д.
- 3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале — 1.50 д.

За квартове: Дорђолски и Палилулски

- 1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом — — — — — 0.20 д.
- 2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином — — — 0.60 д.
- 3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале — 1.— д.

Од суда општине београдске 28. августа 1892 год. АБр. 9449.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

- а) Гроб за децу — — — — — 7.— д.
- б) Гроб за одрасле — — — — — 12.— д.
- в) Мала гробница — — — — — 555.52 д.
- г) Велика гробница III реда — — — 998.93 д.
- д) Велика гробница II реда — — — 1099.93 д.
- ђ) Велика гробница I реда — — — 1684.57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

- а) Од кубног метра — — — — — 6.— д.
- б) Од акова — — — — — 0.30 д.

Велика опасност од млетачке конкуренције настаде за Дубровник, када Млечи, располажући великом државном снагом, почеше доводити Дубровник у зависни политички и трговински положај, и када млетачка територија додирну дубровачку.¹⁾ Млечи су систематски радили да потчине Дубровник, да му униште трговину и државни живот. И Дубровник беше на великој муци; Силна беше Млетачка Република а мали Дубровник слаб и плашљив. Осioni Млечани наносаху огромне штете дубровачким трговачким бродовима, плењаху дубровачку територију, нападаху чак, и на част Дубровчана.²⁾

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

¹⁾ При крају XVII. в. млетачки домен беше опасео сву дубровачку територију. *Rad.* к: LIV, с. 111:

²⁾ *Starine* к. XIII. с. 75.; к. XV. с. 20, 33.—40.